



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023  
Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## CUPRINS

MESAJ DE BUN VENIT .....	2
COMITET ȘTIINȚIFIC.....	4
COMITET DE ORGANIZARE.....	5
PARTENERI ȘI SPONSORI.....	6
PROGRAM, Joi, 20 aprilie 2023, interval orar 12:00-20:00.....	9
PROGRAM, Vineri, 21 aprilie 2023, interval orar 12:00-20:00.....	10
PROGRAM, Sâmbătă, 22 aprilie 2023, interval orar 09:00-17:00.....	11
PROGRAM, Duminică, 23 aprilie 2023, interval orar 09:00-17:00.....	12
Joi, 20 aprilie 2023: Secțiune Keynote speakers.....	13
Joi, 20 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz .....	16
Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune workshopuri .....	19
Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz.....	22
Sâmbătă, 22 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz.....	27
Sâmbătă, 22 aprilie 2023: Secțiune workshopuri .....	29
Duminică, 23 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz .....	32
Duminică, 23 aprilie 2023: Secțiune workshopuri .....	35
ECHIPA APAR .....	37
CURSURI APAR .....	38
DISCUȚII.....	42



---

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023**  
**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**

## **MESAJ DE BUN VENIT**

Dragi colegi,

Ne revine deosebita plăcere și onoare de a vă ura **BUN VENIT** la cea de-a XVIII-a ediție a Conferinței Naționale APAR de psihologie aplicată cu tema **“Tulburări neurocognitive”** care se va desfășura în perioada **20-23 aprilie 2023** la Hotel Aro Palace 5\* și online.

Suntem convinși că fiecare dintre noi va putea să afle informații inovatoare. Participarea dumneavoastră în număr mare, precum și prezența unor invitați de renume, atât din țară, cât și din străinătate constituie premisele unui networking de succes!

Cu considerație și colegialitate,  
**Membrii Comitetului de Organizare.**

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023**  
**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**



**AVIZ PROFESIONAL**

**Nr. 22 din 16/03/2023**

Prin prezentul aviz profesional se atestă avizarea programului de formare profesională continuă cu caracter unic Conferința APAR de psihologie aplicată pe tema “Tulburări neurocognitive”, care se va desfășura în perioada 20-23.04.2023, organizat de către furnizorul de formare profesională ASOCIAȚIA PSIHOLOGILOR ATEȘTAȚI DIN ROMÂNIA, înregistrat în Registrul furnizorilor și programelor de formare profesională sub nr. RF-II-BV-256, având alocat un număr de credite profesionale (maxim 8 credite/zi):

Se avizează manifestarea profesională cu 32 credite, astfel:

- 1 credit/oră/participare workshop,**
- 1 credit/oră/participare prezentare,**
- 2 credite/prezentare lucrare,**
- 5 credite/suștinere workshop,**
- 5 credite/suștinere prezentare în plen.**

*Prezentul aviz profesional a fost emis în conformitate cu prevederile Normelor privind educația și formarea profesională a psihologilor cu drept de liberă practică aprobate prin Hotărârea Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România nr. 1/2019, cu modificările și completările ulterioare.*

**PREȘEDINTE**

**Constantin-Edmond  
Cracsner**

Digitally signed by Constantin-  
Edmond Cracsner  
Date: 2023.03.30 09:51:34 +03'00'

**P<sup>1</sup> DIRECTOR EXECUTIV**

**Antonia  
Pop**

Semnat digital de  
Antonia Pop  
Data: 2023.03.30  
08:42:03 +03'00'



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## COMITET ȘTIINȚIFIC

Prof. univ. dr. **Florin Emil VERZA**  
Conf. univ. dr. **Marilena BRATU**  
Conf. univ. dr. **Cristian BUICĂ-BELCIU**  
Conf. univ. dr. **Ioana LEPĂDATU**  
Conf. univ. dr. **Emilia OPRIȘAN**  
Conf. univ. dr. **Cornelia TATU**  
Conf. univ. dr. **Marilena TICUȘAN**  
Conf. univ. dr. **Roxana UREA**  
Lect. univ. dr. **Viorel AGHEANĂ**  
Lect univ. dr. **Cristiana BĂLAN**  
Lect univ. dr. **Georgeta Gabriela CORNEA**

Lect. univ. dr. **Cătălin Marius GHERASIM**  
Lect univ. dr. **Ruxandra FOLOȘȚINĂ**  
Lect. univ. dr. **Niculeta PLEȘAN**  
Lect. univ. dr. **Alexandra GOLOGAN**  
Lect. univ. dr. **Valentina VARTIC**  
Lect. univ. dr. **Loredana PĂTRAȘCOIU**  
As. univ. dr. **Aneta FELDMAN**  
As. univ. dr. **Sabina STAN**  
**Gabriela Maria IANCULESCU**  
**Diana MUNTEAN**



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## COMITET DE ORGANIZARE

### Coordonatori Comitet de Organizare:

-**Veronica JARDAN**– Membru fondator Asociația Psihologilor Atestați din România, sociolog, psiholog și psihoterapeut;

-Conf. univ. dr. **Emilia OPRISAN**- Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Departamentul de Psihopedagogie Specială, Universitatea din București, psiholog și psihoterapeut, Membru de oanoare- APAR;

-Lect. univ. dr. **Niculeta PLEȘAN**- Universitatea din Petroșani, Președinte Asociația Psihologilor Atestați din România, psiholog și psihoterapeut.

### Membrii:

**Hajnalka DASCĂL-SZABÓ**

**Renata- Marilena MAFTEI**

**Theodora ȘTEFĂNESCU**

**Anca-Cristina APOSTOL**

**Vlad Răzvan GHERGHE**

**Theodora-Andra SUCIU**

**Robert-Gabriel JARDA**

**Maia Georgia JARDAN**

**Tatiana Ștefania BÂLC**

**Anca Cristina BADEA**

**Hajnalka GYÖRFY**

**Gabriela OLTEAN**

**Angelica GORAN**

**Cornelia STROIE**

**Tony RAFAILĂ**

**Mara GANE**

**Irma GÁL**



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## PARTENERI ȘI SPONSORI

**-Institutul Național de Cercetare, Aplicații Practice în Psihodiagnostic- INCAP** susține psihologia aplicată prin apartenență și excelență și oferă 10% reducere pentru toți participanții Conferinței APAR ediția XVIII. Reducerea se aplică pentru toate programele de formare profesională din cursul anului 2023 organizate de Asociația Psihologilor Atestați din România-APAR. Website: [www.psihologii.ro](http://www.psihologii.ro)

**-Centrul Internațional de Psihologie și Psihoterapie New Life** oferă gratuit scanări ITOVI

**-Institutul Internațional Szondi Association- I.S.A.**

**-Editura APAR** oferă colaborări de publicare cărți/ DVD-uri, e-book-uri cu ISBN, reviste cu ISSN

**-Editura TREI** oferă 45% REDUCERE tuturor participanților în perioada 20-25 aprilie 2023 la Conferința APAR, ediția XVIII „TULBURĂRI NEUROCOGNITIVE” pentru titlurile de psihologie și psihoterapie. Website: [www.edituratrei.ro](http://www.edituratrei.ro)  
Excepție fac doar CĂRȚILE NEGRE (cutie/vol.1-7) și CARTEA ROȘIE de C.G. JUNG, cărțile în format e-book, cărțile de la 10 lei.

PASUL1: Alegeți cărțile și adaugați-le în coșul de cumpărături.

PASUL2: La finalizarea comenzii introduceți în câmpul "Aplică un cupon de reducere" cuvântul "apar2023", și apoi click pe finalizează comanda.

**-LIBRIS** oferă reduceri tuturor participanților la Conferința APAR ediția XVIII și cărți pentru Premiile APAR. Website: [www.libris.ro](http://www.libris.ro)

**-Oriflame** oferă produse cosmetice pentru Premiile APAR și reduceri la abonamente. Reprezentat Director Oriflame Gina Hoasa, contact: 0742111067.

**-Psychologies** oferă participanților la Conferința APAR câte o revistă Psychologies și abonamente Psychologies pentru Premiile APAR. Website: [www.psychologies.ro](http://www.psychologies.ro)

**-Laboratoarele Merlin** oferă produse participanților la Conferința APAR ediția XVIII. Compania promovează produse 100% naturale, care susțin sănătatea fizică și mentală. Website: [www.laboratoarelemerlin.ro](http://www.laboratoarelemerlin.ro)



**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**

**-Holisterapia** oferă gratuit scanări ITOVI și un workshop inovativ prezentat de Niculina GHEORGHITĂ, PhD psiholog clinician principal supervisor și psihoterapeut IMAGO, EMDR. Website: [www.holisterapia.ro](http://www.holisterapia.ro)

**-Televiziunea Columna**, emisiunea “În Culisele Psihologiei” prezentată de Mihaela Ghercă.

**-Asociația Balint din România** vă invită la Conferința Aniversară Balint ediția XXX din 4- 7 mai 2023, detalii: [www.asociatiabalint.ro](http://www.asociatiabalint.ro)

**-Echilibru Tău**, oferă o cercetare amplă prezentată de Tony Rafaila, psiholog clinician, psihoterapeut hipnoză clinică ericksoniană și NLP. Website: [www.echilibrutau.ro](http://www.echilibrutau.ro)

**-EquilibruPsi**, reprezentat de Alina Moldovan. Informații: [www.equilibrupsi.ro](http://www.equilibrupsi.ro)

**-Logo Kids** oferă sponsorizare pentru printuri la Conferința APAR ediția XVIII și o lucrare științifică prezentată de Cristina Anca Badea, psiholog clinician expert și supervisor. Website: [www.logokids.ro](http://www.logokids.ro)

**-Imperium Nature** oferă produse în Premiile APAR și 15 % reducere pentru toți participanții Conferinței APAR ediția XVIII în perioada 20-23 aprilie 2023 la stand sau online prin scanarea codul QR, atașat pe spatele voucherului. Website: [www.imperiumnaturae.ro](http://www.imperiumnaturae.ro)

**-Atelierul de Creații- Crochet Carré** reprezentat de Cornelia STOIE, psiholog clinician și psihoterapeut oferă semne de carte croșetate pentru Premiile APAR și reduceri pentru toți participanții Conferinței APAR ediția XVIII în perioada 20-23 aprilie 2023 la stand.

**-Atelierul de Săpunuri 100% naturale** reprezentat de Hajnalka DASCĂL-SZABÓ oferă produse gratuite pentru Premiile APAR și reduceri pentru toți participanții Conferinței APAR ediția XVIII reduceri la stand.



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**-Fernanda ROMILA** muzicianul cu un alt mod de a interpreta muzica barocă și cea renescentistă **oferă patru Sonate P.J. Vandenbosch cuprinse într-un CD** penru toți participanții Conferinței APAR ediția XVIII **ca amintire dedicată mentorului profesional medicul psihiatru Prof. univ. dr. Aurel ROMILA, titan al psihiatriei din România.**

“Psihologul este un cunoscător al interiorului uman, care transferă această înțelepciune în exteriorul clientului, prin empatie, transfer și contratransfer, pentru ca prin psihoterapie, să facă viața oamenilor mai echilibrată, mai bucuroasă, mai ușoară. El nu este coach, nu promite îmbogățiri, nu este un șaman care dezvrăjește, nu este un escroc care înșală cu trucuri și "metode" să facă o altă persoană, ci încearcă să adapteze (să rezilieze). Nu profită ci ajută, se dăruiește asexuat celuiilalt. Are răspundere pentru sufletul celuiilalt și se bucură de realizările lui sociale, de resocializarea lui. E greu să știe toate metodele și nici nu poate aplica prea multe. Este un singuratic, cu porțile deschise, curios, dornic să se îmbunătățească, este un discret, știe să asculte (Freud), vorbește puțin dar esențial. Lumea modernă are nevoie de el! Pentru că derapează ușor din ambiții paranoiace nemăsurate.”

Prof. univ. dr. **Aurel ROMILA**





Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## **PROGRAM, Joi, 20 aprilie 2023, interval orar 12:00-20:00**

### **12:00-13:00 Deschidere oficială Conferința APAR ediția a XVIII-a Warm-up Veronica JARDAN**

- Lect. univ. dr. **Edmond Constantin CRACSNER- Președinte** Colegiul Psihologilor din România
- Lect. univ. dr. **Niculeta PLEȘAN- Președinte** Asociația Psihologilor Atestați din România
- Prof. univ. dr. **Florin Emil VERZA- Decan** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Departamentul de Psihopedagogie Specială, Universitatea din **București**
- Conf. univ. dr. **Cristian BUICĂ-BELCIU- Director** Departamentul de Psihopedagogie Specială, Universitatea din **București**
- Conf. univ. dr. **Emilia OPRÎȘAN-** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Departamentul de Psihopedagogie Specială, Universitatea din **București, membru de onoare Asociația Psihologilor Atestați din România**
- Conf. univ. dr. **Cornelia TATU- Membru de onoare** Asociația Psihologilor Atestați din România, Doamna Psihologiei Brașovene
- Lect. univ. dr. **Alexandra GOLOGAN- Decan** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret din **Brașov**

### **13:00-18:00 Secțiune Keynote speakers**

- Prof. univ. emerit dr. **Martine France DELFOS-** PhD, Universitatea Internațională din Sarajevo și Universitatea Central del Ecuador, psiholog clinician, psihoterapeut, biolog, cercetător științific, fondator Institut PICOWO, **Olanda**
- Prof. univ. emerit dr. **Richard PAGE-** Universitatea din Georgia, formator și supervisor în psihoterapia de grup, expert în lucrul cu consumatorii de droguri, **USA**

### **14:30-15:00 Pauză**

- Prof. univ. dr. **Leon DĂNĂILĂ-** membru titular al Academiei Române, cercetător cu 18 brevete de inventator și 10 de inovator, medic primar neurochirurg, psiholog, Institutul Național de Neurologie și Boli Neurovasculare, **București**
- Prof. univ. dr. **Mircea LĂZĂRESCU-** Universitatea de Medicină și Farmacie din Timișoara, membru Asociația Europeană și Mondială de Psihiatrie și membru Comisia de Psihopatologie a Asociației Mondiale și Europene de Psihiatrie, **Timișoara**

### **17:00-17:30 Lansare de carte “PSIHOPATOLOGIE, PERSOANĂ ȘI CULTURĂ”**

Autor Prof. univ. dr. **Mircea LĂZĂRESCU**. Cartea se află la stand lângă Sala de Conferință APAR.

### **17:30-18:00 Pauză**

### **18:00-20:00 Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

- **Lucrare științifică 1: „Provocări de diagnostic și tratament în demența cu corpi Lewy”**  
**Autori:** Prof. univ. dr. **Cristian FALUP-PECURARIU** Facultatea de Medicină, Universitatea Transilvania din Brașov, medic primar neurolog, Șef Secția de Neurologie, Spitalul Clinic Județean de Urgență din Brașov, **Mălina CUȘNIR** psiholog clinician și Dr. **Laura IRINCU**
- **Lucrare științifică 2: „Dezvoltarea atenției prin terapia cu neurofeedback”**  
**Autori:** **Alina Diana NEMEȘ** terapeut neurofeedback, psihoterapeut integrativ în supervizare și **Alina ROBU** terapeut neurofeedback și consilier psihologic în psihoterapia integrativă
- **Lucrare științifică 3: „Tulburarea cognitivă în boala Parkinson”;** **Autori:** As. univ. dr. **Ștefania DIAÇONU**, Prof. univ. dr. **Cristian FALUP-PECURARIU** și **Mălina CUȘNIR**



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## **PROGRAM, Vineri, 21 aprilie 2023, interval orar 12:00-20:00**

**09:00-12:00 Excursie opțională Castelul Cantacuzino**, Bușteni, județul Prahova- participanții se vor organiza pe mașini prin atingerea obiectivului principal APAR.

### **12:00-18:00 Secțiune workshop-uri**

- **12:00-13:30 Workshop 1:**

„**Diagnosticul diferențial în tulburările neurocognitive în psihologia clinică**”

**Autor:** Lect. univ. dr. **Cătălin Marius GHERASIM** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret din Brașov, psiholog clinician principal, expert judiciar, formator și supervisor, vicepreședinte Asociația pentru Psihologie și Psihoterapie Adleriană din România- APPAR, vicepreședinte Asociația Psihologilor Brașoveni- APBV

### **13:30-14:00 Pauză**

- **14:00-15:30 Workshop 2:**

„**Abordarea adleriană a stilului vieții în tulburările neurocognitive**”

**Autor:** Lect. univ. dr. **Cătălin Marius GHERASIM**

### **15:30-16:00 Pauză**

- **16:00-17:30 Workshop 3:**

„**Îmbunătățirea capacității de concentrare**”

**Autor:** **Niculina GHEORGHITĂ** supervisor și psiholog clinician principal, consilier psihospiritual și terapeut licențiat expert Bowen

### **17:30-18:00 Pauză**

### **18:00-20:00 Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

**Moderatori:** Lect. univ. dr. **Niculeta PLEȘAN** și Lect. univ. dr. **Cristiana BĂLAN**

- **Lucrare științifică 4: „Diagnosticul pozitiv și diferențial al tulburării cognitive minore”**  
**Autori:** Prof. univ. dr. **Cristian FALUP-PECURARIU** Facultatea de Medicină, Universitatea Transilvania din Brașov, medic primar neurolog, Șef Secția de Neurologie, Spitalul Clinic Județean de Urgență din Brașov, **Mălina CUȘNIR** psiholog clinician și **Drd. Irina DESPA**.
- **Lucrare științifică 5: „Declinul cognitiv subiectiv”**  
**Autori:** As. univ. dr. **Ștefania DIACONU** Facultatea de Medicină, Universitatea Transilvania din Brașov, Prof. univ. dr. **Cristian FALUP-PECURARIU** și **Mălina CUȘNIR**
- **Lucrare științifică 6: „Monitorizarea burnout în pandemia Covid-19 - studiu de caz”**  
**Autor:** Lect. univ. dr. **Cristina DĂSCĂLESCU** medic primar în medicină de familie și **Marius Adrian Alberti DĂSCĂLESCU** psiholog clinician
- **Lucrare științifică 7: „Evaluarea psihologică în tulburările neurocognitive”**  
**Autor:** Lect. univ. dr. **Niculeta PLEȘAN** Facultatea de Socio- Umane, Universitatea din Petroșani, **Președinte Asociația Psihologilor Atestați din România**, psiholog clinician și psihoterapeut în psihoterapie pozitivă

### **19:30-20:00 Pauză**



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## **PROGRAM, Sâmbătă, 22 aprilie 2023, interval orar 09:00-17:00**

### **09:00-11:00 Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

**Moderatori:** Conf. univ. dr. **Marilena TICUȘAN** și Conf. univ. dr. **Ioana LEPĂDATU**

- **Lucrare științifică 8: „Evaluarea stresului și prevenirea tulburărilor cognitive cu plan de intervenție - studiu de caz”**  
**Autor:** Lect univ. dr. **Cristiana BĂLAN Prodecan** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret Brașov
- **Lucrare științifică 9: „Stimulare cognitivă prin implementarea programului de îmbogățire instrumentală - Feuerstein”**  
**Autor:** Lect univ. dr. **Georgeta Gabriela CORNEA** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret din Brașov
- **Lucrare științifică 10: „Rolul evaluării și intervenției psihologice în tulburarea neurocognitivă cu aspect emoțional - studiu de caz”**  
**Autor:** **Andreea Elena FLOREA MUSTAȚĂ** psiholog specialist în specialitatea psihologie clinică la Spitalul Clinic de Urgență “Prof. Dr. Agrippa Ionescu”

**10:30-11:00 Pauză**

### **11:00-15:00 Secțiune workshop-uri**

- **11:00-12:30 Workshop 4:**  
**„Rolul intervenției psihoterapeutice în recuperarea pacienților post AVC”**  
**Autori:** Conf. univ. dr. **Emilia OPRÎȘAN** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Departamentul de Psihopedagogie Specială, Universitatea din București- FPSE, psiholog principal în psihopedagogie specială și clinică și psihoterapeut principal în hipnoză clinică ericksoniană principal și **Daniel CRISTEA** psiholog specialist în psihologie clinică și psihoterapeut specialist în hipnoză clinică ericksoniană

**12:30-13:00 Pauză**

- **13:00-14:30 Workshop 5:**  
**„Tulburare delirantă organică- efectele patologiei cerebrovasculare asupra psihicului”**  
**Autor:** Conf. univ. dr. **Simona TRIFU** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea București, medic primar psihiatru, membru direct IPA (International Psychoanalytical Association), psiholog clinician principal și psihoterapeut principal în psihoterapie psihanalitică de copii și adolescenți

**14:30-15:00 Pauză**

- **15:00-16:30 Workshop 6:**  
**„Basmul terapeutic personalizat în prevenția tulburărilor cognitive”**  
**Autor:** Conf. univ. dr. **Ioana LEPĂDATU** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret Brașov și psiholog principal clinician

**16:30-17:00 Pauză**

**17:00-19:00 Excursie opțională Castelul Szentkereszty, Arcuș, jud. Covasna- participanții se vor organiza pe mașini prin atingerea obiectivului principal APAR.**

**19:00-22:00 Cina festivă**



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## **PROGRAM, Duminică, 23 aprilie 2023, interval orar 09:00-17:00**

**09:00-11:00 Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

**Moderatori:** Conf. univ. dr. **Emilia OPRIȘAN** și Lect. univ. dr. **Niculeta PLEȘAN**

- **Lucrare științifică 11: „Cercetare privind afectarea funcțiilor cognitiv-mnezice în depresie și anxietate”** **Autori:** **Veronica JARDAN**, membru fondator Asociația Psihologilor Atestați din România- APAR, sociolog, psiholog, psihoterapeut și **Tony RAFAILĂ**, psiholog clinician, hipnoterapeut hipnoză clinică ericksoniană, NLP, administrator Echilibru Tău.
- **Lucrare științifică 12: „Arta dramatică și tulburările neurocognitive”**  
**Autor:** Dr. **Iuliana MUȘETESCU** psiholog practicant în supervizare psihologie clinică, actor și fondator al Companiei de Artă Socială și Educație Alternativă MINA
- **Lucrare științifică 13: „Coping și epigenetică – de la adaptare la transformare”**  
**Autor:** **Maria Nicoleta MOCANU** psiholog principal în specialitatea psihologia muncii și organizațională, experiență de 15 ani în mediul juridic la Curtea de Apel Constanța, psihoterapeut integrativ, NLP master
- **Lucrare științifică 14: „Intervenția miofuncțională în paralizia facială- studiu de caz”**  
**Autor:** **Anca Cristina BADEA** psiholog specialist, supervisor și expert în psihologie clinică și fondator Cabinet de Psihologie Logokids

**10:30-11:00 Pauză**

**11:00-15:00 Secțiune workshop-uri**

- **11:00-12:30 Workshop 7:**  
**„Tulburările neurocognitive- direcții de evoluție și prevenție”**  
**Autor:** Conf. univ. dr. **Marilena TICUȘAN** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret din Brașov, psiholog principal psihologie clinică.

**12:30-13:00 Pauză**

- **13:00-14:30 Workshop 8:**  
**„Rolul stării de prezență și ascultare activă în cadrul profesional și familial în contextul tulburărilor neurocognitive”**  
**Autori:** **Georgeta NICULESCU** și **Florentina PALADA** psihologi principali în psihologie clinică, formatori și supervizori în psihoterapie Centrată pe Persoană;

**14:30-15:00 Pauză**

**15:00-16:00 Urna de votare lucrări științifice și decernare premii APAR**

Asociația Psihologilor Atestați din România– APAR menține făclia cunoașterii aprinsă și oferă în memoriam pentru cele mai bune lucrări:

- premiul APAR **Aurel ROMILA** decernat de **Fernanda Romila**;
- premiul APAR **Peter J. HAWKINS** decernat de **Emilia Oprișan** și **Daniel Cristea**;
- premiul APAR **Jenő-László VARGHA** decernat de **Veronica Jordan** și **Tony Rafailă**;
- premiul APAR **Doina CICEU BĂGILICĂ** decernat de **Cornelia Stroie** și **Hajnalka Dascăl Szabo**;
- premiul APAR **Laurențiu OPREA** decernat de **Gabriela Oltean** și **Octavian Jordan**;
- premiul APAR **Elena CHIRIAC** decernat de **Monica Varga**.

**16:00-17:00- Concluzii și feedback-uri ale Conferinței APAR ediția XVIII**

**Încheiere-Firul Ariadnei și încărcare psihostick**

**Moderator:** **Veronica JARDAN**, membru fondator APAR.



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Joi, 20 aprilie 2023: Secțiune Keynote speakers**

## **Cunoaștere și maturizare**

**Autor:** Prof. univ. emerit dr. **Martine France DELFOS**- PhD, Universitatea Internațională din Sarajevo și Universitatea Central del Ecuador, psiholog clinician, psihoterapeut, biolog, cercetător științific, fondator Institut PICOWO, **Olanda**.

Cunoașterea este un element foarte apreciat în vremurile moderne. Un creier bun este în zilele noastre mai apreciat decât mușchii puternici. Deci, atunci când ceva are probleme cognitive sau acționează diferit decât ne așteptăm, acordăm multă atenție acestui lucru. Adesea etichetăm rapid problema cu un diagnostic și un tratament și o considerăm o tulburare. Ceea ce creează cu adevărat o problemă, însă, este atunci când ne concentrăm doar pe un aspect al comportamentului.

Trebuie să ne concentrăm asupra întregii persoane și să relaționăm diferitele probleme între ele și cu persoana în ansamblu. Multe dintre ceea ce numim tulburări neurocognitive se datorează unei dezvoltări întârziate, sau unei dezvoltări atipice, care desigur are consecințe asupra tratamentului.

## **Abordarea terapeutică și rolul directiv al liderului în grupurile cu consumatorii de substanțe**

**Autor:** Prof. univ. emerit dr. **Richard PAGE**- Universitatea din Georgia, formator și supervisor în psihoterapia de grup, expert în tratamentul adicțiilor din **USA**

Intervențiile de grup sunt parte integrală a serviciilor oferite de psihologi și consilieri și se manifestă în variate moduri (de exemplu: grupuri de terapie, grupuri structurate, grupuri de conștientizare a problemelor, grupuri de dezvoltare personală, grupuri maraton). Aceste intervenții de grup oferă o cale eficientă de a aborda un număr maxim de clienți care pot suferi de o varietate de probleme, începând cu lipsa de asertivitate până la diferite tipuri de comportament psihotic. Un astfel de grup țintă sunt dependenții de alcool și droguri. Faptul că abuzul de alcool și droguri este foarte strâns legat de relațiile și interacțiunile sociale a dus la folosirea consilierii de grup ca și mod de combatere.



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Joi, 20 aprilie 2023: Secțiune Keynote speakers**

## **Distorsiunea cogniției sociale prin afectarea “creierului social”**

**Autor:** Prof. univ. dr. **Mircea LĂZĂRESCU**- Universitatea de Medicină și Farmacie din Timișoara, membru Asociația Europeană și Mondială de Psihiatrie și membru Comisia de Psihopatologie a Asociației Mondiale și Europene de Psihiatrie, **Timișoara**.

Impunerea către sfârșitul sec. XX a paradigmei cognitiviste în psihologie a condus la importante progrese în psihopatologie, mai ales că noua orientare s-a conjugat fericit cu neopsihanaliza și neofenomenologia. Studiarea disfuncțiilor în variate arii ale neurocogniției au deschis noi orizonturi în înțelegerea psihopatologiei relaționărilor interpersonale, prin afectarea “creierului social”. În această direcție importantă a fost conjuncția dintre “teoria atașamentului” (Bowlby) și studiul dezvoltării “intersubiectivității prerenflexive”, ce a condus la doctrina “mentalizării” (Theory of mind), adică de a intui perceptiv intențiile și evaluările unei persoane percepute, fapt ce-l face pe copil să înțeleagă mintea incorporată a altora, ca similară cu propria sa minte. Pornind de la această sinteză, s-a interpretat comprehensiv în primul rând psihopatologia deficitară a spectului autismului dezvoltamental. Iar ulterior s-au dezvoltat noi doctrine în interpretarea delirului (paranoid): – *bottom-up* (Mahler), *salience* (Kapur), *top-down* (Garety); iar acestea s-au conjugat cu “teoria atribuirii” (Bentall), cu cea a “conștiinței autoetice” (Tulvin) și cu doctrina “luminilor multiple” (Gallanger), făcând în prezent mult mai comprehensibilă condiția psihotică a delirului. O scurtă reflexie asupra acestei paradigme, evidențiază amplele valențe ale cognitivismului.





Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Joi, 20 aprilie 2023: Secțiune Keynote speakers**

## Suflet și creier

**Autor:** Prof. univ. dr. **Leon DĂNĂILĂ**- membru titular al Academiei Române, cercetător cu 18 brevete de inventator și 10 de inovator, medic primar neurochirurg, psiholog, Institutul Național de Neurologie și Boli Neurovasculare, **București**.

După Oxford English Dictionary (2016), sufletul sau psihicul (greaca veche psykhein „a respira” sau latină „anima”) se referă la abilitățile mentale ale unei ființe vii: rațiune, caracter, sentiment, conștiință, qualia, memorie, percepție, gândire, etc. În funcție de sistemul filozofic, sufletul poate fi muritor sau nemuritor, (Soul 2016). Grecii antici au folosit cuvântul „însuflețit” pentru a desemna conceptul de viu.

Prin urmare, cea mai veche concepție filozofică occidentală care a supraviețuit susține că sufletul este cel care dă viață corpului (Lorenz Hendrik, 2009). Sufletul era considerat ca „respirație” necorporală sau spirituală care animă organismul viu.

Francis M Cornford îl citează pe Pindar care spunea că sufletul doarme în timp ce membrele sunt active, dar când cineva doarme sufletul rămâne activ și dezvăluie „un act al bucuriei sau tristeții care se apropie în vise”.

Erwin Rohde (1928) afirma că o credință pre-pitagoreică timpurie prezenta sufletul ca neînsuflețit atunci când părăsește trupul pentru a se retrage în Hades fără nicio speranță de a se mai întoarce în corp.



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Joi, 20 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Provocări de diagnostic și tratament în demența cu corpi Lewy**

**Autor:** Conf. Univ. Dr. **Cristian FALUP-PECURARIU** este medic primar neurolog, șef al secției de neurologie la Spitalul Clinic Județean Brașov și profesor universitar în cadrul Facultății de Medicină a Universității Transilvania Brașov.

**Autor:** **Mălina CUȘNIR** este psiholog clinician în cadrul secției de neurologie la Spitalul Clinic Județean de Urgență Brașov. Domeniul său de interes este evaluarea neuropsihologică a pacienților cu boli neurodegenerative.

**Autor:** Dr. **Laura IRINCU** este medic rezident în cadrul secției de Neurologie a Spitalului Clinic Județean de Urgență Brașov, România și doctorand al Universității Transilvania Brașov. Domeniile sale de interes sunt: boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, boala Alzheimer, tipuri de demență și accident vascular cerebral.

Demența cu corpi Lewy reprezintă 10-15% din toate cazurile de demență, este un diagnostic important și necesar de identificat din punct de vedere clinic. Se prezintă adesea ca o provocare de diagnostic pentru clinicieni, în special în stadiile incipiente ale bolii, deoarece poate debuta în moduri diferite, poate avea o evoluție clinică diversă și apare inclusiv la pacienții cu modificări neuropatologice mixte.

Demența cu corpi Lewy se caracterizează clinic: parkinsonism motor, fluctuații cognitive proeminente și tulburări de comportament în somnul REM. Simptome neuropsihiatrice precum: halucinațiile vizuale, iluziile paranoide și disfuncția a sistemului nervos autonom, sunt de asemenea, frecvente. Noile criterii de diagnosticare și biomarkerii specifici de diagnostic ajută la îmbunătățirea ratelor de detectare și acuratețe a diagnosticului, precum și la ghidarea managementului adecvat. Managementul clinic al demenței cu corpi Lewy necesită o abordare multidisciplinară individuală, cu contribuții de specialitate. Modalitățile terapeutice actuale sunt limitate, deoarece nu există un medicament care modifică boala. Diagnosticul prompt și strategiile cuprinzătoare de tratament sunt importante pentru îmbunătățirea îngrijirii și calității vieții pacienților, cu opțiunile de tratament actuale mai concentrate pentru atenuarea simptomatologiei severe decât pe modificarea patologiei bolii.

*Cuvinte cheie: Demența cu corpi Lewy, diagnostic clinic, contribuții de specialitate*





Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Joi, 20 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Dezvoltarea atenției prin terapia cu neurofeedback**

**Autor:** Drd. **Alina Diana NEMEȘ** este terapeut neurofeedback certificată de IFEN din Germania și terapeut integrativ în supervizare.

**Autor:** **Alina ROBU** este terapeut neurofeedback și consilier în terapie integrativă.

Obiectivul acestui studiu de caz este evaluarea capacității de atenție printr-un program de intervenție terapeutică cu neurofeedback.

Participantul acuză dificultăți în capacitatea sa de atenție, fără diagnostic cu ADHD la momentul intervenției. În cadrul terapiei neurofeedback fluctuațiile potențialului electric din creier sunt înregistrate cu ajutorul electrozilor de pe scalp și afișate grafic într-o electroencefalogramă. Scopul sesiunilor este de a face participantul conștient de activitatea sa cerebrală și de a învăța un proces clasic de condiționare care oferă feedback. Protocolul utilizat în cadrul acestei cercetări urmărește undele gamma și antrenament pentru undele: alpha, theta, beta, lobeta și hibeta.

Atenția a fost evaluată cu un instrument de testare care vizează starea alertă, de orientare și de control executiv prin stimul și timp de reacției. Pe parcursul intervenției au fost colectate din partea participantului auto-evaluări ale satisfacției și conștientizării sale atente (mindfulness). După primele 5 sesiuni au putut fi observate îmbunătățiri: ale undelor gamma (procesare perceptuală), undelor beta (elevarea nivelului de atenție) și proporția dintre theta și beta. Până la finalul intervenției de 30 de sesiuni, simptomele au fost ameliorate iar participantul a raportat efecte pozitive asupra atenției, dispoziției și performanței școlare.

*Cuvinte-cheie: atenției, terapie, neurofeedback, adolescent, mindfulness*



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Joi, 20 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## Tulburarea cognitivă în boala Parkinson

**Autor:** Conf. Univ. Dr. **Cristian FALUP-PECURARIU** este medic primar neurolog, șef al secției de neurologie la Spitalul Clinic Județean Brașov și profesor universitar în cadrul Facultății de Medicină a Universității Transilvania Brașov.

**Autor:** **Mălina CUȘNIR** este psiholog clinician în cadrul secției de neurologie la Spitalul Clinic Județean de Urgență Brașov. Domeniul său de interes este evaluarea neuropsihologică a pacienților cu boli neurodegenerative.

**Autor:** Dr. **Ștefania DIACONU** este medic specialist neurolog și asistent universitar în cadrul Universității Transilvania din Brașov. Interesele ei principale sunt reprezentate de bolile neurodegenerative și de tulburările de somn; prin urmare, cercetările ei doctorale adresează tulburările de somn în boala Parkinson.

Diagnosticul bolii Parkinson (BP), o afecțiune neurodegenerativă a neuronilor dopaminergici din regiuni cerebrale specifice, se bazează pe simptomele motorii cardinale precum tremorul, bradikinezia, rigiditatea și tulburările de mers. În afară de aceste caracteristici motorii, la pacienții cu BP se poate identifica un spectru larg de simptome non-motorii. Disfuncția cognitivă reprezintă unul dintre cele mai prevalente simptome non-motorii, care poate avea un impact negativ asupra calității vieții pacienților. Afectarea funcțiilor cognitive poate surveni oricând pe parcursul bolii, de la stadiile precoce până la cele avansate. Diferite domenii cognitive pot fi afectate: funcția executivă, memoria, limbajul, atenția, funcția vizuo-spațială etc. Declinul cognitiv este frecvent asociat cu alte simptome non-motorii relaționate, precum depresia, apatia și anxietatea. Managementul tulburărilor cognitive presupune atât abordări farmacologice, cât și non-farmacologice.

Scopul acestei lucrări este de a sublinia importanța identificării precoce a declinului cognitiv în BP și necesitatea unei abordări multidisciplinare, în vederea îmbunătățirii calității vieții pacienților. Aspectele importante ce vor fi discutate includ caracteristicile de diagnostic, factorii de risc, evaluarea – cu accent asupra celor mai importante teste neuropsihologice care ar trebui aplicate – și câteva aspecte referitoare la management.

Cuvinte-cheie: tulburările cognitive, boala Parkinson, neurodegenerare



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune workshopuri**

## **Diagnosticul diferențial în tulburările neurocognitive în psihologia clinică**

**Autor:** Lect. univ. dr. **Cătălin Marius GHERASIM** la Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Spiru Haret, psiholog clinician principal, expert judiciar, psihoterapeut adlerian formator și supervisor, Cabinet Individual de Psihologie, vicepreședinte APPAR (Asociația pentru Psihologie și Psihoterapie Adleriană din România), vicepreședinte APASC (Asociația de Psihologie Aplicată și Științe Conexe “No stress Center”), vicepreședinte A.P.BV (Asociația Psihologilor Brașoveni) și membru în Comitetul Director al Filialei Brașov – Comisia de Psihologie Clinică din Brașov.

Grup țintă: psihologi, psihoterapeuți, consilieri psihologici, medici, profesori psihologi.

Obiective:

- a) participanții la workshop să cunoască modul cum se face o evaluare a tulburărilor cognitive specifice folosindu-se instrumente de măsurare psihologică clinică performante.
- b) participanții la workshop să-și auto-aplice probele propuse, să înțeleagă demersul teoretic și cel practic pentru diagnosticarea tulburărilor neurocognitive.
- c) participanții la workshop să fie în măsură să interpreteze un profil pentru un pacient cu tulburare neurocognitivă și să propună măsuri concrete de intervenție.
- d) participanții la workshop să fie în măsură să facă un diagnostic diferențial cunoscând manifestările tulburărilor neurocognitive.

Modul de desfășurare:

- expunerea principalelor aspecte teoretice;
- prezentarea instrumentelor participantilor;
- aplicarea instrumentelor la participanți;
- demonstrație, cotare și înregistrarea rezultatelor obținute;
- lucru practic;
- întocmirea profilului psihologic pentru un pacient cu tulburare neurocognitive;
- lucru practice;
- interpretarea profilelor pentru o tulburare neurocognitive;
- întocmirea unor planuri de măsuri privind intervenția clinică în tulburările neurocognitive;
- întrebări și discuții referitoare la tulburările neurocognitive în contextul clinic



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune workshopuri**

## **Abordarea adleriană a stilului vieții în tulburările neurocognitive**

**Autor:** Lect. univ. dr. **Cătălin Marius GHERASIM** la Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Spiru Haret, psiholog clinician principal, expert judiciar, psihoterapeut adlerian formator și supervisor, Cabinet Individual de Psihologie, vicepreședinte APPAR (Asociația pentru Psihologie și Psihoterapie Adleriană din România), vicepreședinte APASC (Asociația de Psihologie Aplicată și Științe Conexe “No stress Center”), vicepreședinte A.P.BV (Asociația Psihologilor Brașoveni) și membru în Comitetul Director al Filialei Brașov – Comisia de Psihologie Clinică din Brașov.

Grup țintă: psihoterapeuți, psihologi clinicieni, consilieri psihologici interesați de folosirea stilului de viață în psihoterapia adleriană pentru pacienții cu tulburări neurocognitive.

### Obiective:

- a) participanții la workshop să cunoască principiile psihologiei individuale - adleriene și modul practic în care se aplică acestea în viața de zi cu zi.
- b) participanții la workshop să înțeleagă demersul teoretic și să se întâlnească cu specificul stilului vieții specifice terapiei adleriene și modul cum pot interacționa cu clienții/pacienții lor care au tulburări neurocognitive.
- c) participanții la workshop să fie în măsură să transmită valorile, principiile adleriene și modul cum se face o terapie privind stilul vieții în abordarea adleriană raportându-se la metodologia adleriană prezentată privind pacienții cu tulburări neurocognitive.

### Modul de desfășurare:

- expunerea principalelor aspecte teoretice
- prezentarea unui studiu de caz (modul cum se folosește stilul vieții în psihoterapia adleriană cu un pacient cu tulburare neurocognitivă)
- folosirea stilului vieții în abordare adleriană pentru un pacient cu tulburare neurocognitivă – demonstrație
- stilul de viață al pacienților cu tulburări neurocognitive
- explorarea direcțiilor adleriene de interes
- întrebări și discuții referitoare la stilul vieții în abordarea psihoterapiei adleriene privind pacienții cu tulburări neurocognitive;
- discuție panel.



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune workshopuri**

## **Îmbunătățirea capacității de concentrare**

**Autor: Niculina GHEORGIȚĂ**, PhD psiholog clinician principal, supervisor, consilier psihospiritual, terapeut licențiat expert Bowen.

Concentrarea este abilitatea cuiva de a-și direcționa atenția în conformitate cu libera alegere sau propria voință. Fiziologic puterea de concentrare este mediată de lobul frontal al creierului și de cortexul cingular anterior.

Această capacitate rămâne activă pe perioada vieții atât timp cât o antrenăm. Capacitatea de concentrare necesită o cantitate de energie mentală mare, iar pentru a genera energie psihică este util să practicăm conștient diverse metode specifice.

În acest workshop voi prezenta câteva metode de antrenare a minții prin exerciții de creștere a concentrării, a stării de prezență și de atenție pentru generarea energiei mentale psihice suficientă unei vieți trăită în echilibru, conștientă și împlinire.

M-am inspirat din lucrările domnului Dr. Daniel Amen renumit psihiatru american prin metodele pe care le folosește în clinicile sale cu tratarea unor afecțiuni cerebrale și am creat câteva întrebări cu care pot descoperi ce zonă a creierului implicată în manifestarea capacității de concentrare este afectată sau nu.

De asemenea m-au inspirat lucrările cercetătorului în neuroștiință, dr. Daniel Siegel.

Conform neuroplasticității cerebrale orice zonă afectată neuronal și fizic se poate reface.

Prin cercetările psihologilor și dr. Pribam și Benvenute, am aflat că prin intenții și acțiuni coerente cu intenția, zone masive din creier pot fi activate. În cadrul workshop-ului vom dezvolta și practica:

1. Chestionarul de autoevaluare a zonelor cerebrale (lobul frontal și girusul cingular anterior) active;
2. Metoda observatorului;
3. Metoda observatorului creator;
4. Metoda respirației în 4 timpi;
5. Vizualizarea mentală.

*Cuvinte cheie: concentrare, energie mentală, observație, respirație, vizualizare*



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Diagnosticul pozitiv și diferențial al tulburării cognitive minore**

**Autor:** Conf. Univ. Dr. **Cristian FALUP-PECURARIU** este medic primar neurolog, șef al secției de neurologie la Spitalul Clinic Județean Brașov și profesor universitar în cadrul Facultății de Medicină a Universității Transilvania Brașov.

**Autor:** **Mălina CUȘNIR** este psiholog clinician în cadrul secției de neurologie la Spitalul Clinic Județean de Urgență Brașov. Domeniul său de interes este evaluarea neuropsihologică a pacienților cu boli neurodegenerative.

**Autor:** Dr. **Irina DESPA** este medic rezident în cadrul secției de Neurologie a Spitalului Clinic Județean de Urgență Brașov, România și doctorand al Universității Transilvania Brașov. Domeniul ei principal de interes este declinul cognitiv, în special tulburările cognitive minore.

Declinul cognitiv ușor este cunoscut ca o stare de tranziție între îmbătrânirea normală și demență la pacienții care suferă de pierderi de memorie mai mult decât adulții sănătoși de vârstă egală, dar care nu îndeplinesc criteriile definite pentru diagnosticul de demență. Tulburările neurocognitive majore și ușoare sunt clasificate în funcție de entitățile etiologice cunoscute care stau la baza declinului cognitiv. Aceste subtipuri se disting pe baza unei combinații între evoluția în timp a simptomatologiei, domeniile cognitive afectate și simptomele asociate.

Conceptul de graniță dintre îmbătrânirea normală și declinul cognitiv ușor a devenit un subiect de interes pentru cercetările actuale. Acest lucru se bazează pe presupunerea că deficitul cognitiv ușor, în special în domeniul memoriei, sunt precursorii disfuncției cognitive care caracterizează boala Alzheimer.

Testarea neuropsihologică, cu performanța subiectului ca fiind judecată în comparație cu normele adecvate vârstei, nivelului educațional și fundalului cultural, face parte din evaluarea standard a tulburărilor neurocognitive. Mai precis, deficitul în domeniul memoriei episodice verbale sunt raportate în mod obișnuit la acești pacienți, în timp ce alte funcții cognitive (de exemplu, limbaj, praxis și funcții executive) par a fi cruțate.

Distincția dintre cogniția normală, declinul cognitiv ușor și tulburarea neurocognitivă majoră este arbitrară, iar tulburările există de-a lungul unui continuum. Prin urmare, pragurile precise sunt dificil de determinat. Declinul cognitiv ușor poate fi dificil de distins de un delir persistent sau tulburarea depresivă majoră. O clarificare atentă a statusului cognitiv de bază a individului va ajuta la distingerea unui deficit cognitiv minor de o tulburare specifică de învățare dezvoltare.



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## Declinul cognitiv subiectiv

**Autor:** Conf. Univ. Dr. **Cristian FALUP-PECURARIU** este medic primar neurolog, șef al secției de neurologie la Spitalul Clinic Județean Brașov și profesor universitar în cadrul Facultății de Medicină a Universității Transilvania Brașov.

**Autor:** **Mălina CUȘNIR** este psiholog clinician în cadrul secției de neurologie la Spitalul Clinic Județean de Urgență Brașov. Domeniul său de interes este evaluarea neuropsihologică a pacienților cu boli neurodegenerative.

**Autor:** Dr. **Ștefania DIACONU** este medic specialist neurolog și asistent universitar în cadrul Universității Transilvania din Brașov. Interesele ei principale sunt reprezentate de bolile neurodegenerative și de tulburările de somn; prin urmare, cercetările ei doctorale adresează tulburările de somn în boala Parkinson..

Stabilitatea funcțională și psihică a oricărui individ este rezultatul sinergiei reprezentată de o serie de factori, printre care se numără și funcționarea cognitivă adecvată. Afecțiunile survenite la nivelul cogniției reprezintă astfel o problemă majoră de sănătate.

Declinul cognitiv este un fenomen progresiv și poate fi vizualizat drept un continuum definit prin intermediul a patru stadii de referință: cogniția normală, declinul cognitiv subiectiv, tulburările cognitive minore și demența. Declinul cognitiv subiectiv (DCS) se caracterizează prin deteriorarea autodeclarată a aptitudinilor cognitive. Fenomenul a fost descris inițial în cadrul Bolii Alzheimer, însă și pacienții cu alte tulburări neurodegenerative, precum Boala Parkinson sau demența vasculară pot prezenta DCS. Metodele de intervenție terapeutică disponibile la momentul actual permit ameliorarea simptomelor sau întârzierea progresiei, însă evoluția declinului cognitiv în stadii mai avansate nu poate fi oprită. Depistarea timpurie a primelor semne indicative pentru un posibil declin cognitiv devine astfel primordială în vederea managementului cât mai eficient al pacienților. Deși nu orice individ care prezintă DCS va progresa ulterior către stadii mai avansate, studiile de specialitate arată că un procent semnificativ din participanții afectați de DCS au dezvoltat tulburări cognitive minore. Valoarea predictivă a DCS poate avea implicații semnificative pentru parcursul terapeutic al pacientului, deoarece depistarea acestuia permite planificarea timpurie a metodelor de prevenție și de intervenție. DCS se bucură de o atenție tot mai sporită din partea comunității științifice. Studiul amănunțit al fenomenului și implementarea conceptului în practica medicală de rutină ar putea reprezenta un progres major în domeniul tulburărilor neurocognitive.





Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Monitorizarea de burnout în pandemia Covid-19**

**Autori:** Lect. univ. dr. **Cristina DĂSCĂLESCU** medic primar în medicină de familie;  
**Marius Adrian Alberti DĂSCĂLESCU**  
psiholog clinician.

Personalul medical format din medici și asistente, a fost și este supus, la o presiune extrem de mare legată de stresul profesional, iar o serie întreagă de oameni în halate albe, și-au pierdut viața la datorie, în lupta cu virusul SARS CoV-2. Sindromul burnout apare cel mai frecvent în rândul personalului medical, iar rezistența colegilor care luptă în linia întâi cu această pandemie este pusă la grea încercare.

Impactul negativ determinat de pandemia de Covid-19, a generat și o epidemie de frică, anxietate, furie, depresie și stres, în toate păturile sociale, atât în rândul pacienților, cât și în rândul personalului medical. Sunt studii clinice în derulare, care vor cuantifica cu ajutorul diferitelor teste psihologice și chestionare, care a fost reacția oamenilor de diferite profesii și categorii de vârstă, în urma pandemiei de emoționalitate negativă. De la declanșarea acestei situații, un lucru este cert, și anume, personalul medical format din medici și asistente, a fost și este supus, la o presiune extrem de mare legată de stresul profesional, iar o serie întreagă de oameni în halate albe, și-au pierdut viața la datorie, în lupta cu virusul SARS CoV-2.

Medicina confirmă faptul că un nivel ridicat al stresului în viața unui om, poate genera îmbolnăvirea, alături și de alți factori favorizanți cum ar fi: imunitatea scăzută, ereditatea, expunerea la agenți patogeni sau un stil de viață defectuos. Literatura medicală identifică stresul profesional sau/și familial, ca și factor principal în declanșarea următoarelor afecțiuni: afecțiuni cardiace, HTA de stres, gastrita de stres, diabetul, sindromul burnout, obezitatea, astmul, depresia, cancerul, etc.

Sindromul burnout este cel mai frecvent în rândul personalului medical, iar rezistența colegilor care luptă în linia întâi cu această pandemie este pusă la grea încercare.





Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Evaluarea psihologică în tulburările neurocognitive**

**Autor:** Lect. univ. dr. **Niculeta PLEȘAN** Facultatea de Socio Umane, Universitatea din Petroșani, Președinte Asociația Psihologilor Atestați din România, psiholog clinician, psihoterapeut în psihoterapie pozitivă

Tulburările neurocognitive sunt reprezentate de un grup de afecțiuni care au ca principală caracteristică deteriorarea funcțiilor cognitive. Sunt alterate percepția, atenția, orientarea temporo-spațială, gândirea, învățarea, memoria, limbajul, funcția executivă, precum și adaptarea și funcționarea socială.

O altă trăsătură esențială a tulburărilor neurocognitive este reprezentată de faptul că aceste afecțiuni sunt dobândite, nu sunt prezente de la naștere și nici nu se dezvoltă în prima parte a vieții individului. Ca atare, în tulburările cognitive apare un declin al nivelului de funcționare atins anterior de către persoana afectată.

În majoritatea cazurilor, tulburările cognitive se insinuează ca urmare a dezvoltării unor afecțiuni neurodegenerative, precum demența. Organizația Mondială a Sănătății estimează recent că în lume sunt peste 50 de milioane de persoane afectate de demență; dintre acestea, peste 60% trăiesc în țări subdezvoltate sau în curs de dezvoltare. Odată cu fiecare an, se anunță apariția a aproximativ 10 milioane de noi cazuri de persoane atinse de demență. Se estimează că, în cadrul populației generale, între 5-8% dintre indivizii de peste 60 ani vor dezvolta o formă de demență la un moment dat (OMS, 2021).

În raport cu creșterea speranței de viață și cu mărirea populației de pe mapamond, estimarea numărului de pacienți diagnosticați cu demență se situează la aproximativ 82 de milioane în 2030, ajungând la 152 de milioane în anul 2050, în special în state cu nivel scăzut din punct de vedere economic sau în curs de dezvoltare. Consecințele economico-sociale sunt extrem de importante, costurile pentru tratamentul acestei afecțiuni fiind foarte ridicate. OMS estima în 2015 costul demenței la nivel global de aproape 818 miliarde de dolari, ceea ce echivalează cu 1,1% din PIB-ul mondial, fără a se ține seama de faptul că în multe țări demența nu este diagnosticată sau este subevaluată din varii motive.

Dincolo de costul economico-financiar, se adaugă impactul psihologic, social și juridic atât pentru persoana suferindă de demență, cât și pentru familia acesteia, sistemul medical și societate, în



## Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

ansamblul ei. Din aceste motive, un diagnostic corect stabilit, cât și intervenția și tratamentul precoce, pot contribui semnificativ la creșterea calității vieții pacientului, cu efecte benefice asupra familiei acestuia și cu răsunet la nivelul întregii societăți.

*Cuvinte cheie: tulburări neurocognitive, funcții cognitive, afecțiuni neurodegenerative, demență, evaluare psihologică*

### Vineri, 21 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz

## **Evaluarea stresului și prevenirea tulburărilor cognitive cu plan de intervenție**

**Autor:** Lect univ. dr. **Cristiana BĂLAN** Prodecan Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret Brașov

Stresul este reacția generală nespecifică a organismului la acțiunea externă a unor factori – agenți stresori – de natură fizică, chimică, biologică și psihică, un efort cognitiv și comportamental (cu exprimare afectivă pregnantă) de a reduce, stăpâni sau tolera solicitările externe sau interne care depășesc resursele personale. Din perspectiva psihologică, stresul este definit ca o relație particulară între persoană și mediu, în care persoana evaluează mediul ca impunând solicitări care exced resursele proprii și amenință starea sa de bine, evaluare ce determină declanșarea unor procese de coping, respectiv răspunsuri cognitive, afective și comportamentale la feedback-urile primite.

Stresul permanent predispune organismul la îmbolnăvire, deoarece creierul transmite semnale defensive sistemului endocrin care produce o serie de hormoni (cortisol și adrenalina) pentru a ne pregăti pentru situațiile de urgență.

Dacă organismul nu este capabil să își schimbe răspunsul asupra stresorilor, individul se va afla într-o continuă luptă hormonală, ceea ce duce la serioase probleme de sănătate cum ar fi hipertensiunea, diabetul, afecțiunile cardiovasculare și multe altele.

*Cuvinte cheie: agenți afectogeni, mecanism de coping, stres endocrin.*



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Sâmbătă, 22 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Stimulare cognitivă prin implementarea programului de îmbogățire instrumentală - Feuerstein**

**Autor:** Lect univ. dr. **Georgeta Gabriela CORNEA** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret din Brașov.

În contextul acestei problematici, am inițiat un design de cercetare constatativ și formativ prin intermediul căruia doresc să cercetez utilitatea aplicării instrumentelor, metodelor și tehnicilor metodei Feuerstein la nivelul sistemului preșcolar românesc. Intervenția se bazează pe experimentarea metodei Feuerstein Programului IE- Basic prin controlul unor module cognitive- atenție și funcții executive, limbaj, funcții senzorio-motorii, procesare vizuo-spațială- și evaluarea achizițiilor psihomotrice la copiii de nivel preșcolar cu scopul de a defini utilitatea aplicării acestor instrumente în cadrul activităților educaționale formale sau non-formale. Această abordare a vizat cuprinderea tuturor aspectelor importante ale unei dezvoltări complete și complexe a copilului, în acord cu particularitățile sale de vârstă și individuale.

Ipoteza generală: prin aplicarea Programului de Îmbogățire Instrumentală IE-Basic se determină schimbări semnificative în dezvoltarea neuropsihică și a aptitudinilor psihomotrice ale copiilor preșcolari. Lotul cercetării a fost constituit din copii preșcolari, cu vârste cuprinse între 5 și 7 ani, înscriși în învățământul de masă din județul Brașov, împărțiți în două grupuri, un grup experimental și un grup de control. Perspectiva experimentului de față a fost demonstrarea importanței accentuării dezvoltării tuturor domeniilor, în contextul în care pregătirea copilului pentru școală și pentru viață trebuie să aibă în vedere nu numai competențele academice, ci în aceeași măsură și capacități, deprinderi, atitudini ce țin de dezvoltarea socio – emoțională , cognitivă și psihomotrică (capacitatea funcțională, indici somatici și capacitate motrică specifică).

Realitatea sistemului educativ ne relevă evidența existenței unei deprivări din punct de vedere al medierii și nevoia de a depune eforturi spre a îmbunătăți procesele desfășurate în sala de clasă pentru a satisface cerințele actuale ale societății cunoașterii.



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Sâmbătă, 22 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Rolul evaluării și intervenției psihologice în tulburarea neurocognitivă cu aspect emoțional**

**Autor: Andreea Elena FLOREA MUSTAȚĂ** psiholog clinician specialist la Spitalul Clinic de Urgență “Prof. Dr. Agrippa Ionescu”.

**Obiective:** Lucrarea își propune o analiză longitudinală. Studiu de caz prezentat este un pacient cu diagnostic de tulburare neurocognitivă, cauzat de o afecțiune vasculară.

**Prezentarea cazului:** Pacienta, în vârstă de 53 de ani, internată la secția de neurologie este evaluată psihologic. În urma intervenției psihologice, pacienta acceptă să consulte ambulator un medic psihiatru.

**Metodologie:** Instrumentele psihometrice utilizate conțin: evaluarea cognitivă, afectivă și mecanisme de coping cognitiv-emoțional. Intervenția psihologică a fost una de scurtă durată, pe parcursul a 3 ședințe care s-au desfășurat în contextul spitalizării și 2 ședințe ulterioare la un an distanță. Include: tehnici de suport, de psihoeducație, de examinare a gândurilor automate și de restructurare cognitivă, normalizare, validare, reflectarea empatică, tehnici de relaxare și de activare comportamentală.

**Rezultate:** Reevaluarea psihologică la un an distanță a evidențiat o discretă ameliorare a deficitelor cognitive, cu o ușoară ameliorare a anxietății și depresiei, semnificativ în restructurarea funcționalității zilnice.

Pacienta a revenit la locul de muncă și anumite schimbări comportamentale au întreținut progresul în planul emoțional.

**Discuții:** Strategia psihoterapeutică include managementul socio-profesional și este benefică pentru ameliorarea aspectelor emoționale și cognitive.

*Cuvinte cheie: tulburare neurocognitivă, anxietate, depresie, coping cognitiv-emoțional.*



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Sâmbătă, 22 aprilie 2023: Secțiune workshopuri**

## **Rolul intervenției psihoterapeutice în recuperarea pacienților post AVC**

**Autor:** Conf. univ. dr. **Emilia OPRIȘAN** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Departamentul de Psihopedagogie Specială, Universitatea din București- FPSE, psiholog clinician și psihopedagogie specială principal, psihoterapeut în hipnoză clinică ericksoniană principal;

**Autor:** **Daniel CRISTEA** psiholog clinician specialist și psihoterapeut în hipnoză clinică ericksoniană.

Conform OMS mai mult de 15 milioane de oameni suferă de accidente vasculare cerebrale iar vârsta de debut a acestei afecțiuni a scăzut sub 50 de ani. Toate studiile de specialitate indică necesitatea și eficiența intervenției precoce asupra recuperării și reintegrării sociale a pacienților post AVC, subliniindu-se necesitatea intervenției holistice. Alături de echipa pluridisciplinară, psihoterapeutul are rolul său extrem de important atât pentru pacient cât și pentru familia acestuia. O intervenție precoce poate evita apariția tulburărilor psihice post AVC, cea mai frecventă fiind tulburarea depresivă. Lipsa intervenției și starea precară a sănătății mentale poate încetini și întârzia recuperarea globală și reintegrarea socio-familială a acestui tip de pacient.

Conform lui Sarah Gillham și Louise Clark într-un studiu recent publicat pe site-ul NHS - Psychological care after stroke Improving stroke services for people with cognitive and mood disorders (<https://www.england.nhs.uk/>), între 35-60% dintre pacienți suferă de tulburări cognitive pe lângă cele de natură fizică.

Vă invităm să împărtășim experiențe valoroase despre acest tip de intervenție provocatoare prin complexitatea ei, analizând informațiile obținute atât din experiența practică cât și din literatura de specialitate.



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Sâmbătă, 22 aprilie 2023: Secțiune workshopuri**

## **Tulburare delirantă organică- efectele patologiei cerebrovasculare asupra psihicului**

**Autor:** Conf. univ. dr. **Simona TRIFU** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea București, medic primar psihiatru, membru direct IPA (International Psychoanalytical Association), psiholog clinician principal, psihoterapeut principal în psihoterapie psihanalitică de copii și adolescenți.

**Motivație:** Când sunt luate în considerare, individual, accidentul vascular cerebral și psihoza, acestea sunt cunoscute a fi printre cele mai invalidante dintre toate condițiile de sănătate. La nivel global, aproximativ 16 milioane de oameni suferă un prim accident vascular cerebral în fiecare an, dintre care aproximativ 5,7 milioane de oameni mor și 5 milioane rămân cu dizabilități pe termen lung. Simptomele neuropsihiatrice survenite după accident vascular cerebral apar la cel puțin 30% dintre supraviețuitori și sunt un predictor major al mortalității ridicate. Psihoza crește considerabil un astfel de risc. Diagnosticul afecțiunii somatice care favorizează apariția simptomelor psihiatrice este esențial pentru tratamentul corect și multidisciplinar.

**Obiective:** Stabilirea unui diagnostic psihiatric cât mai corect conform DSM-5 și ICD 10, ținând cont de fondul organic al pacientului și realizarea unei corelații între zonele cerebrale afectate de patologia cerebrovasculară și simptomele actuale.

**Obiective:** Stabilirea unui diagnostic psihiatric cât mai corect conform DSM-5 și ICD 10, ținând cont de fondul organic al pacientului și realizarea unei corelații între zonele cerebrale afectate de patologia cerebrovasculară și simptomele actuale.

**Metodologie:** tomografie cerebrală, interviu psihiatric, interviu psihodinamic, monitorizare zilnică din perspectivă psihiatrică și psihologică a evoluției sub tratament psihotrop, harta vieții, teste psihologice, heteroanamneză, teste psihologice, interpretări psihodinamice.

**Rezultate:** În acest caz, diagnosticul considerat a fi cel mai potrivit este în ICD-10, și anume, cel de „Tulburare delirantă organică”. În DSM-5, formularea preferată este „Tulburare neurocognitivă vasculară cu tulburări de comportament”. Pe lângă simptomele psihotice pe care pacientul le manifestă, localizarea leziunilor cerebrale cauzate de patologia cerebrovasculară explică și postura rigidă, disartria, modificările dispoziției, lipsa expresiei faciale, modificările de personalitate, instabilitatea emoțională, anhedonia, tulburările de memorie, scăderea empatiei, precum și a



## Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

### Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

expresivității, motivației, capacității de fixare a atenției, abstractizarea și planificarea.

Concluzii: Printre aspectele interesante ale cazului, amintim posibilitatea de a corela leziunile identificate la examenele imagistice cu simptomele manifestate de către pacient și prognosticul nefavorabil al tulburării delirante, dată fiind vârsta înaintată a pacientului (reprezintă o limitare pentru dozele de medicație administrate) și prezența leziunilor cerebrale care favorizează prezența simptomelor psihotice.

În ceea ce privește interpretarea psihodinamică, trebuie menționat că aspectul delirant în care este interpretată iubirea la vârsta de 72 de ani reprezintă imaginea în oglindă a ceea ce a trăit cuplul în tinerețe. Symbolismul ideii de „amăgire” pare să se concentreze pe ideile de adevăr, dreptate, filiație, pe găsirea locului cuiva în lume, precum și în viața de apoi.

### **Sâmbătă, 22 aprilie 2023: Secțiune workshopuri**

## **Basmul terapeutic personalizat în prevenția tulburărilor cognitive**

**Autor:** Conf. univ. dr. **Ioana LEPĂDATU** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret Braşov, psiholog clinician..

Tulburările cognitive sau neurocognitive se manifestă ca urmare a unor deficiențe de funcționare a anumitor arii cognitive. Funcțiile cognitive ce pot fi afectate sunt: atenția, învățarea, memoria, limbajul, percepția, adaptarea socială, etc. Tulburările nervoase și mentale sunt numite funcționale atunci când nu s-au putut pune în evidență leziuni organice care pot constitui substratul lor (Pieron, H. p. 363). Prevenția, în acest caz, se poate face printr-un basm terapeutic personalizat, dar și pentru o tulburare cognitive ușoară, cum sunt afectarea memoriei, scăderea capacității de concentrare sau o atenție diminuată. Basmul terapeutic personalizat poate fi un instrument în vederea stimulării funcțiilor cognitive. În plus, emoția transmisă prin basm menține echilibrul corpului și poate ameliora sănătatea și starea de bine.

*Cuvinte cheie: tulburări cognitive, basm terapeutic personalizat*





Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Duminică, 23 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Cercetarea privind afectarea funcțiilor cognitiv-mnezice în depresie și anxietate**

**Autori: Veronica JARDAN**, membru fondator Asociația Psihologilor Atestați din România- APAR,  
sociolog, psiholog și psihoterapeut;

**Tony RAFAILĂ** psiholog clinician, hipnoterapeut hipnoză clinică ericksoniană, NLP,  
administrator Echilibru Tău.

Grație memoriei, ființa noastră psihică, dobândește continuitatea identității în timp. Fără dimensiunea amnezică, am trăi numai prezentul clipei, am fi în permanență puși în fața unor situații noi, pentru care nu am dispune de nici un fel de experiență elaborată, de nici un procedeu de abordare și rezolvare, ne-am zbate permanent în jocul încercărilor și erorilor, adaptarea devenind, practic, imposibilă. Funcția memoriei devine, așadar, o condiție bazală indispensabilă a existenței și adaptării optime, a unității temporale a personalității noastre. Ea se datorează plasticității creierului – proprietatea de a-și modifica starea internă sub influența stimulilor externi – și capacității lui de înregistrare, păstrare și reactualizare a „urmelor” acestor stimuli.

*Cuvinte cheie: funcții cognitiv- mnezice, depresie, anxietate, cercetare*

## **Arta dramatică și tulburările neurocognitive**

**Autor: Dr. Iuliana MUȘETESCU** psiholog practicant în supervizare psihologie clinică, actor,  
fondator al Companiei de Artă Socială și Educație Alternativă MINA.

În această lucrare voi explora câteva dintre cele mai importante momente ale dezvoltării relației dintre arta dramatică și psihologie. Arta are o legătură directă cu cele mai profunde straturi ale psihicului uman. Poate, într-un mod non-invaziv să acceadă la subconștient, acolo unde sunt stocate diferite: emoții, traume, sentimente și să faciliteze procesul psihic de vindecare.

Cercetările făcute de-a lungul timpului au dovedit că implicarea activă la spectacole într-o reprezentație de arta dramatică ajută la restructurarea gândirii și la rezolvarea unor probleme emoționale. Jacob Levy Moreno este psihiatrul care a reușit, pornind de la experiențele sale clinice să dea o formă științifică acestei relații prin psihodramă, cea mai rodnică terapie prin teatru.

*Cuvinte cheie: artă, vindecare, neurocognitiv, interdisciplinaritate, psihic*





Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Duminică, 23 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Coping și epigenetică – de la adaptare la transformare**

**Autor: Maria Nicoleta MOCANU**, psiholog principal în specialitatea psihologia muncii și organizațională, experiență de 15 ani în mediul juridic, Curtea de Apel Constanța, psihoterapeut integrativ, NLP master.

În psihologie și psihoterapie când vorbim despre reziliență psihologică admitem că de-a lungul vieții există momente foarte dificile, adversități și factori stresori care perturbă funcționalitatea noastră normală ca individ. Aceste momente solicită: resursele noastre psihice, modificări din mediul interior, integrare și efort pentru disponibilitate emoțională.

Neuroștiința aduce dovezi în ceea ce privește capacitatea de a activa circuite neuronale noi care vin în sprijinul unei adaptări la adversitate și la dezvoltarea rezilienței. Două concepte apar în relație cu reziliența: coping-ul (mecanismele de adaptare) și recuperarea. Reziliența psihologică este pusă în legătură procesului de coping, ea fiind de fapt interconectată cu sistemul de bază de adaptare al individului. Diferențele dintre coping și reziliența constau în faptul că reziliența psihologică prin complexitatea sa influențează modul în care un individ evaluează situația/evenimentul/adversitatea, iar copingul se referă mai mult la modalitățile de manifestare după întâlnirea cu un factor stresor (Fletcher, Sarkar, 2013). În principal de interacțiunea acesteia cu mediul și nu de codul ei genetic” [Lipton, 2008, p.110], adică noi ne conducem propriul sistem biologic, noi ne putem schimba „în mod permanent starea internă” [Dispenza, 2016, p.69].

Cercetările din domeniul epigeneticii surprind faptul că “dacă experiențele timpurii sunt pozitive, controlul chimic al modului de expresie a genelor poate modifica reglarea sistemului nostru nervos, astfel încât să consolideze calitatea rezilienței noastre emoționale” [Siegel, 2016, p.77].

*Cuvinte cheie: epigenetică ,coping, adaptare, reziliență*



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Duminică, 23 aprilie 2023: Secțiune lucrări științifice, cercetări, studii de caz**

## **Intervenția miofuncțională în paralizia facială**

**Autor: Anca Cristina BADEA** psiholog clinician specialist și psihopedagogie specială, expert și supervisor intervenției specifice pentru persoane cu nevoi speciale și fondator al Cabinet de Psihologie Logokids, București

Paralizia facială se manifestă prin: tonus muscular scăzut la nivel facial, dificultăți de pronunție a sunetelor și cuvintelor, comunicare deficitară, mimică rigidă, lagoftalmie și asimetrie facială.

Abilitățile oral-motorii sunt procesele care stau la baza dezvoltării tuturor organelor fonoarticulatorii implicate în: dezvoltarea limbajului, a proceselor respiratorii și a acțiunilor motorii conștiente în alimentația proprie.

Afectarea nervului facial influențează negativ calitatea vieții individului, destabilizează funcționarea corectă a abilităților oral-motorii care stau la baza emiterii fonemelor. Datorită disfuncției musculare, relațiile sociale pe care individul încearcă să le dezvolte sunt afectate. Comunicarea cu ceilalți semeni afectează stima de sine, latura emoțională și afectivă la modalitățile de manifestare după întâlnirea cu un factor stresor (Fletcher, Sarkar, 2013).

Studiul prezentat în lucrare a fost realizat printr-o tehnică de verificare și stimulare a abilităților oral-motorii la un pacient cu paralizie facială. Prin metode strategice, respirația și dezvoltarea musculară este reeducată și antrenată continuu. Intervenția miofuncțională și psihologică urmărește: tehnici de reeducare a respirației, masaj și gimnastică miofacială, exerciții de mobilitate corectă a organelor fonoarticulatorii, capacitate individuală de restructurare cognitivă, adaptare și control situațional.

Acest studiu de caz aduce un plus de valoare în diagnosticul de paralizie facială prin: recuperare, reintegrare și resocializare. Prin modalități potrivite de intervenție miofuncțională și psihologică, pacientul își poate redobândi toate abilitățile necesare pentru a avea o viață armonioasă.

*Cuvinte cheie: paralizia facială, abilități oral-motorii, intervenție miofuncțională, tehnici de reeducare, reintegrare, recuperare.*



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Duminică, 23 aprilie 2023: Secțiune workshopuri**

## **Tulburările neurocognitive- direcții de evoluție și prevenție**

**Autor:** Conf. univ. dr. **Marilena TICUȘAN** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea Spiru Haret din Brașov, psiholog principal psihologie clinică

O caracteristică principală a tulburărilor neurocognitive este reprezentată de faptul că sunt dobândite. Acestea nu sunt prezente de la naștere și nici nu se dezvoltă în prima parte a vieții. Astfel, tulburările cognitive reprezintă un declin al nivelului de funcționare atins anterior. După noile cercetări în domeniu s-a constatat că celulele glia pe lângă rolul de susținere și nutriție își aduc o importantă contribuție în informare și în procesul de gândire propriu-zisă. De asemenea celulele nervoase se pot dezvolta și la vârsta adultă, mărindu-și structura. Anumite frecvențe ale sunetului, combinat cu impulsuri luminoase pot amplifica activitățile cerebrale după cum menționa Hutchison. Tulburările neurocognitive se manifesta prin afectarea funcțiilor cognitive, cu implicații asupra activităților cotidiene. Cu toate acestea, marea majoritate a oamenilor nu pot multiplica cifre cu zecimale fără ajutorul calculatorului. Tulburările neurocognitive erau nu demult apanajul vârstei adulte, dar populația tânără începe să înregistreze un număr tot mai mare de astfel de afecțiuni. Ca orice cucerire a cercetărilor brain-mapping-ul ar putea fi inclus?

*Cuvinte cheie: activitate cerebrală, funcții cognitive*



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

**Duminică, 23 aprilie 2023: Secțiune workshopuri**

## **Rolul stării de prezență și ascultare activă în cadrul profesional și familial în contextul tulburărilor neurocognitive**

**Autor: Georgeta NICULESCU**, psiholog clinician principal, psihoterapeut centrat pe persoană principal, formator și supervisor.

**Autor: Dr. Florentina PALADA**, psiholog clinician principal, psihoterapeut centrat pe persoană principal, formator și supervisor.

Propunerea workshop-ului este de prezentare a tehnicii de Focusing (bazată pe psihoterapia centrată pe persoană) care urmărește creșterea capacității de a fi prezent, de însoțire, facilitarea contactului psihologic, dezvoltarea abilităților de ascultare, reducerea stresului și creșterea stării de bine la nivel personal și interacțional la persoanele responsabile profesional și familial în relația cu persoana cu nevoi speciale.

Vor fi prezentate noțiunile de bază despre Focusing (implicat, prezență, interacțiune, ascultare, crearea spațiului, sensul simțit).

Partea practică va consta în utilizarea Focusingului în accesarea experiențelor trăite corporal implicat, a sensului simțit, aducerea lor la nivel verbal și însoțirea în procesul de a duce mai departe la nivel personal. ascultarea activă și ascultarea experiențială, oglindirea și reflectarea, folosirea rezonanței. Participanții vor învăța cum să asculte, cum să fie un companion pentru procesul de ascultare, cum să devină prezenți în propria experiență, să dezvolte o bază pentru integrarea ascultării și prezenței în viața proprie și viața profesională.

*Cuvinte cheie: tulburări neurocognitive, Focusing, ascultare activă, prezență, stare de bine*



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## ECHIPA APAR

**Asociația Psihologilor Ateștați din România susține psihologia aplicată prin apartenență și excelență și oferă 10% reducere pentru toți participanții Conferinței APAR ediția XVIII.** Reducerea se aplică pentru toate programele de formare profesională din cursul anului 2023 organizate de Asociația Psihologilor Ateștați din România APAR.

Vă invităm să vă înscrieți în echipa APAR pentru a contribui la psihologia aplicată. **"Dacă tu și eu le vom insufla celor cu care intrăm în contact dorința de a-și valorifica toate comorile adânc ascunse în inimile lor, putem împlini mai mult decât să schimbăm oameni". (Dale Carnegie).** Membrul APAR indiferent dacă are sau nu certificat de liberă practică, indiferent dacă practică sau nu profesia de psiholog, rămâne în contact cu lumea profesională și științifică a psihologiei.

### **Avantaje pentru membrii APAR:**

- Sentimentul de apartenență și comuniune;
- Susținere profesională;
- Abonament la newsletter-ul APAR;
- Reduceri la toate evenimentele APAR;
- Posibilitatea de colaborări profesionale;
- Posibilitatea de publica la editura APAR;
- Intervizare profesională în fiecare zi de joi pentru noi de la ora 20.00.

Taxa de înscriere în APAR (se achită o singură dată): 150 lei

Cotizația lunară: 10 lei

**Formular de înscriere în APAR- scanați codul QR.**





Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## CURSURI APAR

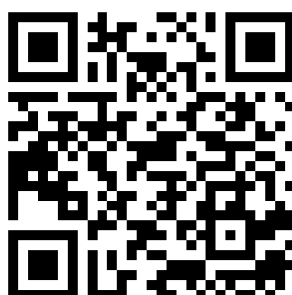
### Perspectiva traumei– din nou pentru NOU

**Asociația Psihologilor Ateștați din România vă invită la cursul de formare profesională “Perspectiva traumei– din nou pentru nou” la marginea pădurii, în perioada 29 mai- 4 iunie 2023. Cursul este acreditat de Colegiul Psihologilor din România cu 20 de credite profesionale.**

**Formator: Conf. univ. dr. Emilia Opreșan** Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Departamentul de Psihopedagogie Specială, Universitatea din București. psihoterapeut hipnoză clinică ericksoniană principal, psiholog clinician principal.

Conținutul psihic este un flux și reflux continuu, între interior și exterior, cu un efort permanent de adaptare, transfer și contratransfer ca o experiență colectivă de transformare. Cu ajutorul tehnicilor de lucru ne vom re poziționa față de un eveniment traumatizant în care identificăm și reformulăm integrarea despre sine, ca un act reparator asupra realității proprii. O parte din haos se disipează și persona renaște din inconștient către conștient

**Formular de înscriere prin scanarea codului QR**





**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023  
Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**



**AVIZ PROFESIONAL**

**Nr. 228 din 05/09/2022**

**Prin prezentul aviz profesional se atestă avizarea programului de formare profesională continuă cu caracter repetitiv ”Perspectiva traumei - din nou pentru nou”, organizat de către furnizorul de formare profesională ASOCIAȚIA PSIHOLOGILOR ATEȘTAȚI DIN ROMÂNIA, înregistrat în Registrul furnizorilor și programelor de formare profesională sub nr. RF-II-BV-256, având alocate 20 credite profesionale (maxim 8 credite/zi).**

*Prezentul aviz profesional a fost emis în conformitate cu prevederile Normelor privind educația și formarea profesională a psihologilor cu drept de liberă practică aprobate prin Hotărârea Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România nr. 1/2019, cu modificările și completările ulterioare, fiind valabil pentru o perioadă de 5 (cinci) ani începând cu data emiterii acestuia.*

**PREȘEDINTE**

Constantin-  
Edmond Cracsner

Digitally signed by Constantin-  
Edmond Cracsner  
Date: 2022.11.01 22:40:41  
+02'00'

**P/ DIRECTOR EXECUTIV**

**Antonia  
Pop**

Semnat digital  
de Antonia Pop  
Data: 2022.11.01  
15:32:01 +02'00'



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## Perspectiva Testului Szondi în evaluarea psihologică

Asociația Psihologilor Ateștați din România vă invită la cursul de formare profesională “Perspectiva Testului Szondi în evaluarea psihologică”.

Cursul este acreditat de Colegiul Psihologilor din România cu 50 de credite profesionale.

Obiectivele cursului: prezentarea teoretică și metodologică; analizarea factorială și vectorială a reacțiilor; analizarea coeficientului de tendință; analizarea „EU-lui” cu variante de dezvoltare; exemplificarea intervențiilor psihologice; principii de aplicabilitate (formula pulsională).

**Modul I: perioada 5-7 mai 2023**

**Modul II: perioada 9-11 iunie 2023**

**Modul III: perioada 23-24 iunie 2023**

**Formator: Livia Anda Ștefircă**, subcomisar de poliție penitenciară, psiholog principal psihologie clinică și psihologie aplicată în domeniul securității naționale, șef Birou Asistență Psihosocială Penitenciarul din Brăila.

**Formular de înscriere: scanați codul QR.**







**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023  
Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**



**AVIZ PROFESIONAL**

**Nr. 8 din 16/02/2023**

**Prin prezentul aviz profesional se atestă avizarea programului de formare profesională continuă cu caracter repetitiv ”Perspectiva Testului Szondi în evaluarea psihologică”, organizat de către furnizorul de formare profesională ASOCIAȚIA PSIHOLOGILOR ATESTAȚI DIN ROMÂNIA, înregistrat în Registrul furnizorilor și programelor de formare profesională sub nr. RF-II-BV-256, având alocate 50 credite profesionale (maxim 8 credite/zi). Se avizează programul de formare profesională în integralitatea sa.**

*Prezentul aviz profesional a fost emis în conformitate cu prevederile Normelor privind educația și formarea profesională a psihologilor cu drept de liberă practică aprobate prin Hotărârea Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România nr. 1/2019, cu modificările și completările ulterioare, fiind valabil pentru o perioadă de 5 (cinci) ani începând cu data emiterii acestuia.*

**PREȘEDINTE**

Constantin-  
Edmond Cracsner

Semnat digital de Constantin-  
Edmond Cracsner  
Data: 2023.03.07 12:25:20  
+02:00

**P/ DIRECTOR EXECUTIV**

**Antonia  
Pop**

Semnat digital  
de Antonia Pop  
Data: 2023.03.06  
20:29:13 +02'00'



Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie 2023

Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE

## DISCUȚII

**Manifestarea științifică Conferința Națională APAR de psihologie aplicată ediția a-XVIII-a se desfășoară în perioada 20-23 aprilie 2023 la Brașov, HOTEL ARO PALACE 5\* sau ONLINE pe Platforma Zoom.**

**Conferința este acreditată de Colegiul Psihologilor din România ca program de formare profesională continuă cu 32 credite pentru psihologii atestați cu drept de liberă practică.**

Creditele se măsoară conform prezenței efective. Participantul semnează lista de prezență fizic sau se conectează online cu nume și prenume pe Platforma Zoom.

**În cadrul conferinței sunt prezentate: lucrări științifice, studii de caz, cercetări, workshopuri. Invitații de onoare din țară și din străinătate au un praxis aparte și ne împărtășesc din vasta lor experiență profesională.**

Abordarea multidisciplinară: **psihologică, medicală, biologică și socială** propune noi abordări de prevenție, identificare și tratare cu scopul de a ameliora tulburările neurocognitive din tabloul deficienței. Din această perspectivă ne propunem să analizăm în cadrul conferinței “teoria zborului” ca fenomen psihologic cognitiv și “anatomia aripilor” din perspectiva medicală.

**Organizatori:** Asociația Psihologilor Atestați din România- APAR furnizor de formare profesională acreditat de Colegiul Psihologilor din România- CPR în parteneriat cu Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Departamentul de Psihopedagogie Specială, Universitatea din București.

**Mulțumiri:** partenerilor, autorilor de lucrări științifice, cercetări și studii de caz, prezentatorilor de workshop, invitaților de onoare și nu în ultimul rând membrilor din organizare. Împreună am făurit Conferința Națională APAR de psihologie aplicată ediția a-XVIII-a. **“Suntem programați neuronal să iubim și să aparținem, este în ADNul nostru.”**



---

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





---

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**

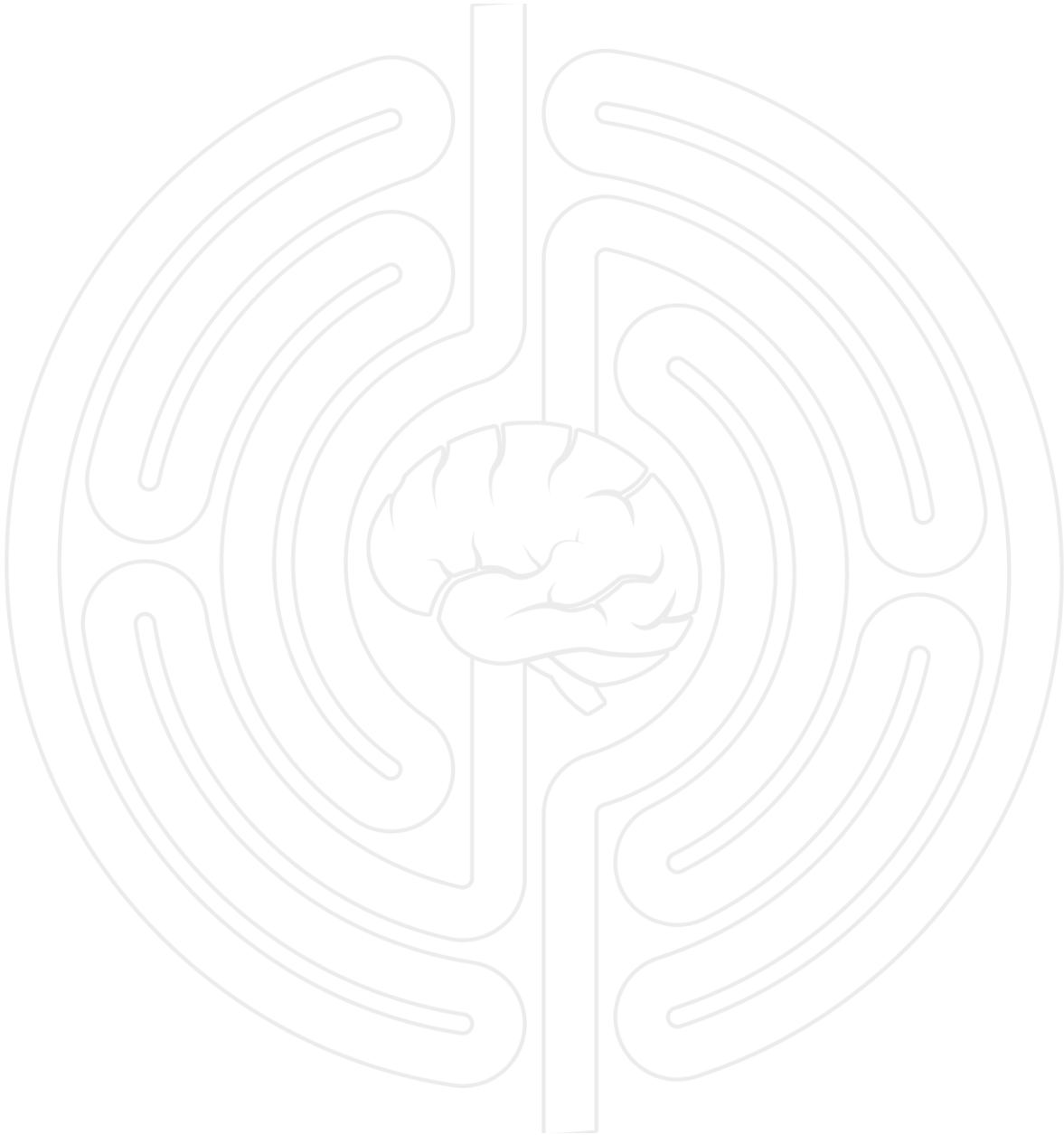




---

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





---

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**







**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

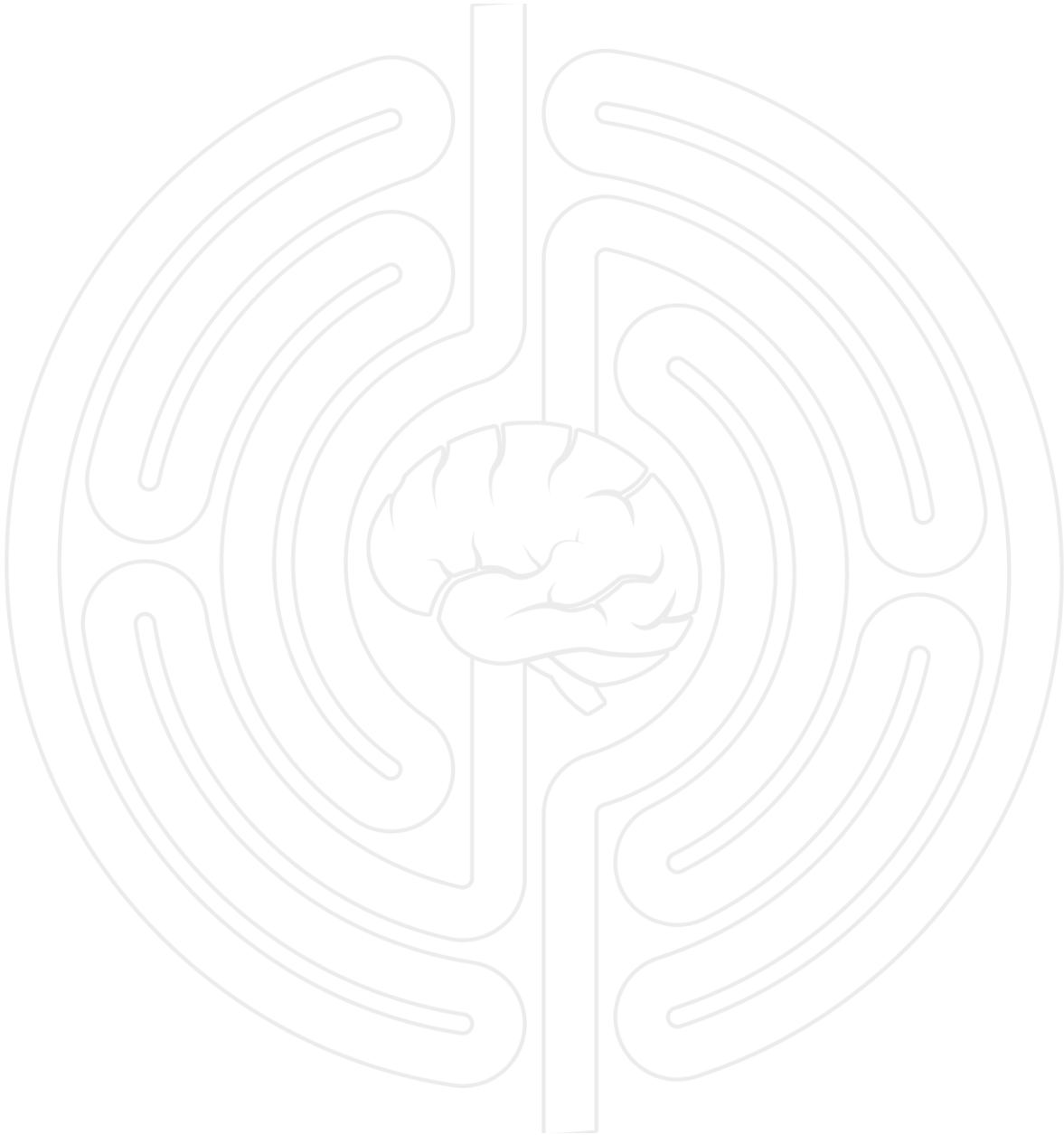
**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





---

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**







**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





---

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**

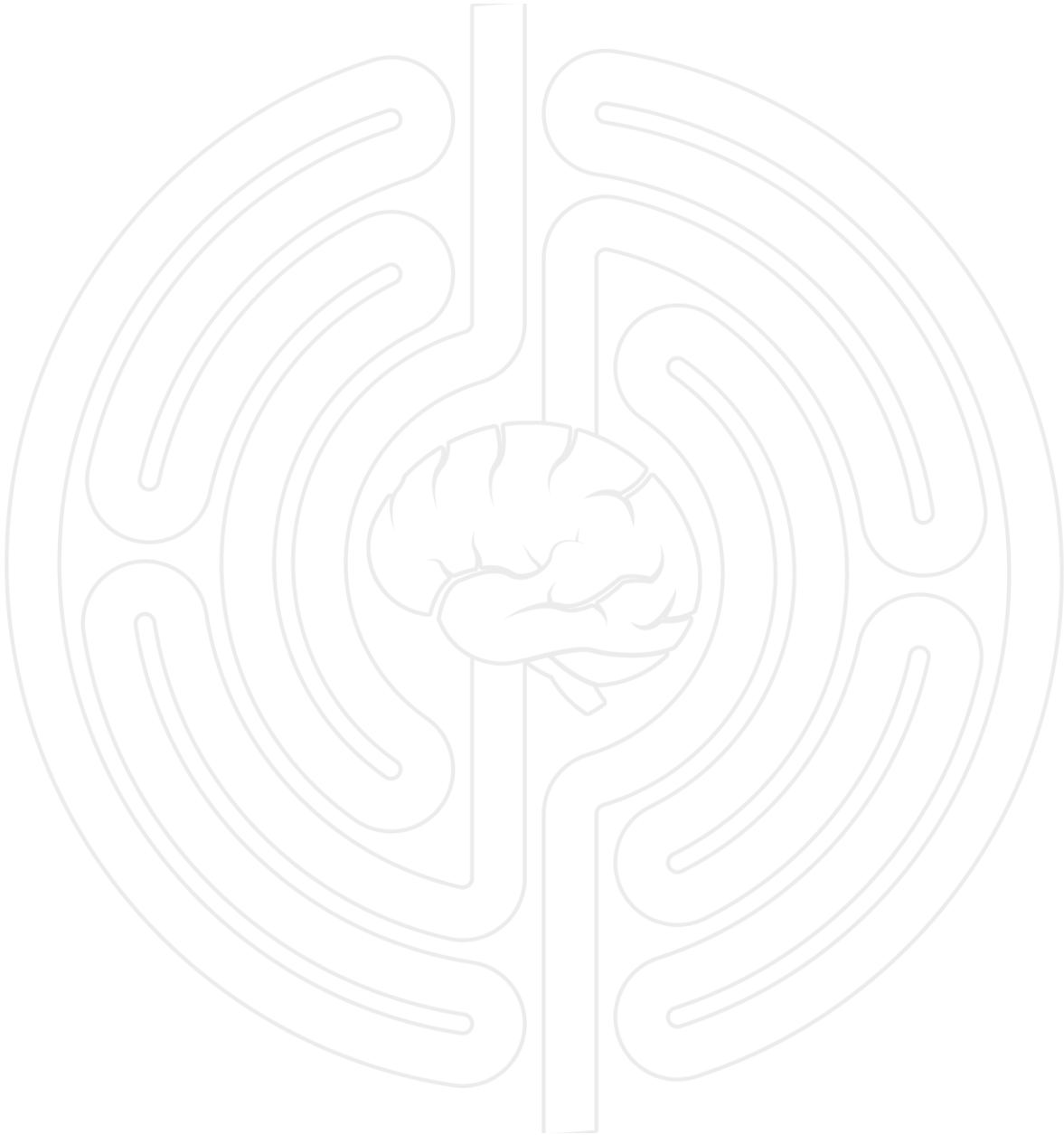




---

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**





---

**Conferința Națională APAR de psihologie aplicată „Tulburări neurocognitive” 20-23 aprilie  
2023**

**Hotel ARO PALACE 5\*/ONLINE**

